

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/42

URBROJ: 65-23-7

Zagreb, 27. rujna 2023.

P.Z. br. 509

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o akademskom i stručnom nazivu i akademskom stupnju***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 27. rujna 2023. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra znanosti i obrazovanja dr. sc. Radovana Fuchsa i državne tajnike Stipu Mamića, Ivicu Šuška i dr. sc. Ivu Ivanković.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-01/05
URBROJ: 50301-04/12-23-9

Zagreb, 27. rujna 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o akademskom i stručnom nazivu i akademskom stupnju

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o akademskom i stručnom nazivu i akademskom stupnju.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra znanosti i obrazovanja dr. sc. Radovana Fuchsa i državne tajnike Stipu Mamića, Ivicu Šuška i dr. sc. Ivu Ivanković.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O AKADEMSKOM I STRUČNOM NAZIVU
I AKADEMSKOM STUPNJU

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O AKADEMSKOM I STRUČNOM NAZIVU I AKADEMSKOM STUPNJU

I. OPĆE ODREDBE

Predmet normiranja

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju akademski naziv, stručni naziv i akademski stupanj te njihovo stjecanje, korištenje i ujednačavanje.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Akademski naziv, stručni naziv i akademski stupanj

Članak 2.

(1) Akademski naziv stječe student koji završi sveučilišni prijediplomski studij, sveučilišni diplomski studij, sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij te sveučilišni specijalistički studij.

(2) Stručni naziv stječe student koji završi stručni kratki studij, stručni prijediplomski studij te stručni diplomski studij.

(3) Akademski stupanj stječe student koji završi doktorski studij.

II. STJECANJE AKADEMSKOG NAZIVA I AKADEMSKOG STUPNJA

*Stjecanje akademskog naziva završetkom
sveučilišnoga prijediplomskog studija*

Članak 3.

(1) Završetkom sveučilišnoga prijediplomskog studija student stječe akademski naziv sveučilišni prvostupnik (*baccalaureus*) uz naznaku struke.

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovoga članka je univ. bacc. uz naznaku struke i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, završetkom sveučilišnoga prijediplomskog studija za programe iz područja tehničkih znanosti i neke programe iz područja biotehničkih znanosti, student stječe akademski naziv sveučilišni prvostupnik (*baccalaureus*) inženjer.

(4) Programe iz područja biotehničkih znanosti iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje odlukom Rektorski zbor.

(5) Kratica naziva iz stavka 3. ovoga članka je univ. bacc. ing. uz naznaku struke i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

*Stjecanje akademskog naziva završetkom
sveučilišnoga diplomskog studija*

Članak 4.

(1) Završetkom sveučilišnoga diplomskog studija i sveučilišnoga integriranoga prijediplomskog i diplomskog studija, student stječe akademski naziv sveučilišni magistar uz naznaku struke.

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovoga članka je univ. mag. uz naznaku struke i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(3) Završetkom sveučilišnoga diplomskog studija ili sveučilišnoga integriranoga prijediplomskog i diplomskog studija za programe iz područja tehničkih znanosti i neke programe iz područja biotehničkih znanosti, student stječe akademski naziv sveučilišni magistar inženjer uz naznaku struke.

(4) Programe iz područja biotehničkih znanosti iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje odlukom Rektorski zbor.

(5) Kratica naziva iz stavka 3. ovoga članka je univ. mag. ing. uz naznaku struke i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(6) Završetkom sveučilišnoga integriranoga prijediplomskog i diplomskog studija medicine, dentalne medicine ili veterine student stječe akademski naziv doktor uz naznaku struke.

(7) Kratica naziva iz stavka 6. ovoga članka je dr. uz naznaku struke i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

*Stjecanje akademskog stupnja završetkom
doktorskog studija*

Članak 5.

(1) Završetkom doktorskog studija student stječe akademski stupanj doktor znanosti, odnosno doktor umjetnosti uz naznaku znanstvenog područja, odnosno umjetničkog područja.

(2) Kratica akademskog stupnja iz stavka 1. ovoga članka je dr. sc. uz naznaku znanstvenog područja, odnosno dr. art. i stavlja se ispred imena i prezimena osobe.

*Stjecanje akademskog naziva završetkom
sveučilišnoga specijalističkog studija*

Članak 6.

(1) Završetkom sveučilišnoga specijalističkog studija student stječe akademski naziv specijalist uz naznaku struke, koji se može koristiti uz akademski naziv iz članka 4. ovoga Zakona.

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovoga članka je spec. uz naznaku struke, može se koristiti uz kraticu akademskog naziva iz članka 4. ovoga Zakona i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(3) Završetkom sveučilišnoga specijalističkog studija iz područja medicine, veterine, dentalne medicine, farmacije, medicinske biokemije, psihologije i drugog područja za koje je posebnim zakonom propisano specijalističko usavršavanje student stječe akademski naziv sveučilišni specijalist uz naznaku struke, koji se može koristiti uz akademski naziv iz članka 4. ovoga Zakona.

(4) Kratica naziva iz stavka 3. ovoga članka je univ. spec. uz naznaku struke, može se koristiti uz kraticu akademskog naziva iz članka 4. ovoga Zakona i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Popis akademskih naziva i akademskih stupnjeva

Članak 7.

(1) Popis ujednačenih akademskih naziva i ujednačenih akademskih stupnjeva i njihovih kratica za sveučilišne studije, neovisno o sveučilištu ili njegovoj sastavnici na kojoj se izvode, odlukom utvrđuje Agencija za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija) na prijedlog Rektorskog zbora, u skladu s ovim Zakonom, a isti se objavljuje na njezinim mrežnim stranicama.

(2) Popis iz stavka 1. ovoga članka Agencija na prijedlog Rektorskog zbora dužna je dopuniti akademskim nazivima ili akademskim stupnjevima u roku 30 dana od zaprimanja prijedloga.

(3) Popis iz stavka 1. ovoga članka sadrži akademske nazive i akademske stupnjeve koji su usklađeni s akademskim nazivima i akademskim stupnjevima standarda kvalifikacija upisanih u Registar Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira.

(4) Prijedlog za dopunu popisa iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Agenciji prije izdavanja dopusnice za izvođenje novoga sveučilišnoga studija ili izmjena postojećeg sveučilišnoga studija.

III. STJECANJE STRUČNOG NAZIVA

*Stjecanje stručnog naziva završetkom
stručnoga kratkog studija*

Članak 8.

(1) Završetkom stručnoga kratkog studija student stječe stručni naziv pristupnik uz naznaku struke.

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovoga članka je pristup. uz naznaku struke i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

*Stjecanje stručnog naziva završetkom
stručnoga prijediplomskog studija*

Članak 9.

(1) Završetkom stručnoga prijediplomskog studija student stječe stručni naziv prvostupnik (*baccalaureus*) uz naznaku struke.

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovoga članka je bacc. uz naznaku struke i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, završetkom stručnoga prijediplomskog studija za programe iz područja tehničkih znanosti i neke programe iz područja biotehničkih znanosti student stječe stručni naziv prvostupnik (*baccalaureus*) inženjer, uz naznaku struke.

(4) Programe iz područja biotehničkih znanosti iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje odlukom Rektorski zbor, odnosno Zbor veleučilišta.

(5) Kratica naziva iz stavka 3. ovoga članka je bacc. ing. uz naznaku struke i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

*Stjecanje stručnog naziva završetkom
stručnoga diplomskog studija*

Članak 10.

(1) Završetkom stručnoga diplomskog studija student stječe stručni naziv magistar, uz naznaku struke.

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovoga članka je mag. uz naznaku struke i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(3) Završetkom stručnoga diplomskog studija za programe iz područja tehničkih znanosti i neke programe iz područja biotehničkih znanosti, student stječe stručni naziv magistar inženjer uz naznaku struke.

(4) Programe iz područja biotehničkih znanosti iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje odlukom Rektorski zbor, odnosno Zbor veleučilišta.

(5) Kratica naziva iz stavka 3. ovoga članka je mag. ing. uz naznaku struke i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Popis stručnih naziva

Članak 11.

(1) Popis ujednačenih stručnih naziva i njihovih kratica za stručne studije, neovisno o visokom učilištu na kojem se izvode, odlukom utvrđuje Agencija na zajednički prijedlog Rektorskog zbora i Zbora veleučilišta, u skladu s ovim Zakonom, a isti se objavljuje na njezinim mrežnim stranicama.

(2) Popis iz stavka 1. ovoga članka Agencija je na zajednički prijedlog Rektorskog zbora i Zbora veleučilišta dužna dopuniti stručnim nazivima u roku od 30 dana od zaprimanja prijedloga.

(3) Popis iz stavka 1. ovoga članka sadrži stručne nazive koji su usklađeni sa stručnim nazivima standarda kvalifikacija upisanih u Registar Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira.

(4) Prijedlog za dopunu popisa iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Agenciji prije izdavanja dopusnice za izvođenje novoga stručnog studija ili izmjena postojećega stručnog studija.

(5) Agencija će na zajednički prijedlog Rektorskog zbora i Zbora veleučilišta utvrditi i objaviti na njezinim mrežnim stranicama popis odgovarajućih stručnih naziva i njihovih kratica s kojima se ujednačava stručni naziv stečen završetkom stručnoga dodiplomskog studija iz članka 15. stavka 3. ovoga Zakona, u trajanju kraćem od tri godine, u skladu s uputama koje donosi ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje.

(6) Upute vezane za područje biomedicine iz stavka 4. ovoga članka ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje donosi uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za zdravstvo.

*Ujednačavanje akademskog ili stručnog naziva te akademskog stupnja
kada se studij više ne izvodi ili nije iste vrste*

Članak 12.

(1) U slučaju kada se studij akreditiran u Republici Hrvatskoj više ne izvodi ili nije iste vrste, ujednačavanje akademskog ili stručnog naziva te akademskog stupnja koji su stečeni prije stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 119/22.), u smislu članka 15. stavka 2. ovoga Zakona, provodi se u posebnom postupku koji provodi Agencija.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, visoko učilište ili pravni slijednik visokog učilišta koje je izvodilo studij svojim će općim aktom po prethodno pribavljenom pozitivnom mišljenju Agencije, utvrditi akademski ili stručni naziv s kojim će se ujednačiti akademski ili stručni naziv stečen završetkom sveučilišnog ili stručnog studija ustrojenog prema programima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 119/22.).

(3) Ako visoko učilište iz stavka 2. ovoga članka nema pravnog slijednika, Agencija će rješenjem odrediti visoko učilište koje će donijeti opći akt iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka donosi Agencija po podnošenju urednog zahtjeva stranke koja traži izdavanje uvjerenja o ujednačavanju stručnog ili akademskog naziva ili akademskog stupnja.

(5) Zahtjev iz stavka 4. ovoga članka podnosi se Agenciji.

(6) Protiv rješenja Agencije iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

(7) Agencija daje traženo stručno mišljenje iz stavka 2. ovoga članka u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva visokog učilišta, a na temelju usporedbe stečenih kompetencija na studijima koji se ujednačavaju.

(8) Mišljenje Agencije iz stavka 2. ovoga članka obvezujuće je za visoko učilište u postupku ujednačavanja te se, jednom dano, može upotrijebiti u svim postupcima priznavanja zasnovanima na istom činjeničnom temelju.

(9) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka visoko učilište, odnosno pravni slijednik visokog učilišta, izdaje uvjerenje bez naknade.

IV. KORIŠTENJE AKADEMSKOG NAZIVA, STRUČNOG NAZIVA I AKADEMSKOG STUPNJA

Korištenje akademskog naziva, stručnog naziva i akademskog stupnja

Članak 13.

(1) Akademski naziv, stručni naziv i akademski stupanj unose se u potvrdu, uvjerenje, svjedodžbu, odnosno diplomu o završenom studiju te u dopunsku ispravu o studiju.

(2) Akademski naziv, stručni naziv i akademski stupanj na hrvatskom jeziku u potvrdi, uvjerenju, svjedodžbi, odnosno diplomi te u dopunskoj ispravi o studiju, koje se izdaju na stranom jeziku, prevode se u odgovarajuće nazive koje su prihvaćene u odnosnom jeziku.

(3) Stečeni akademski naziv, stručni naziv i akademski stupanj koriste se u skladu s potvrdom, uvjerenjem, svjedodžbom, odnosno diplomom o završenom studiju.

V. PREKRŠAJNE ODREDBE

Prekršajne kazne

Članak 14.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 do 2.000,00 eura kaznit će se, na način i u postupku u skladu sa zakonom koji uređuje prekršajni postupak, fizička osoba koja upotrebljava akademski naziv ili stručni naziv ili akademski stupanj i njegovu kraticu protivno odredbama članka 3. stavaka 2. i 5., članka 4. stavaka 2., 5. i 7., članka 5. stavka 2., članka 6. stavaka 2. i 4., članka 8. stavka 2., članka 9. stavaka 2. i 5., članka 10. stavaka 2. i 5. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 do 7.000,00 eura kaznit će se, na način i u postupku u skladu sa zakonom koji uređuje prekršajni postupak, pravna osoba koja izda potvrdu, uvjerenje, svjedodžbu, odnosno diplomu o završenom studiju te dopunsku ispravu o studiju protivno akademskim i stručnim nazivima te akademskom stupnju i odgovarajućim kraticama utvrđenim u odredbama članka 2., članka 3. stavaka 1., 2., 3. i 5., članka 4. stavaka 1., 2., 3., 5., 6. i 7., članka 5., članka 6., članka 8., članka 9. stavaka 1., 2., 3. i 5., članka 10. stavaka 1., 2., 3. i 5. ovoga Zakona.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 do 5.000,00 eura kaznit će se, na način i u postupku u skladu sa zakonom koji uređuje prekršajni postupak, i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Usklađivanje odredbi stečenih akademskih i stručnih naziva i akademskog stupnja prema ranije važećim propisima

Članak 15.

(1) Osobe koje su završile sveučilišni ili stručni studij prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 119/22.), imaju pravo koristiti odgovarajući akademski ili stručni naziv ili akademski stupanj utvrđen ovim Zakonom, u skladu s člankom 114. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 119/22.).

(2) Akademski naziv ili stručni naziv ili akademski stupanj stečen prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 119/22.), u smislu prava koja iz toga proizlaze, izjednačen je s odgovarajućim akademskim ili stručnim nazivom ili akademskim stupnjem utvrđenim ovim Zakonom.

(3) Stručni naziv stečen završetkom:

- sveučilišnoga dodiplomskog studija, čijim završetkom se stječe visoka stručna sprema (VSS), ujednačen je s akademskim nazivom sveučilišni magistar uz naznaku struke ili sveučilišni magistar inženjer, uz naznaku struke ili doktor, uz naznaku struke, u skladu s člankom 4. ovoga Zakona

- stručnoga dodiplomskog studija, u trajanju kraćem od tri godine čijim završetkom se stječe viša stručna sprema (VŠS), ujednačen je s odgovarajućim stručnim nazivom pristupnik uz naznaku struke, u skladu s člankom 8. ovoga Zakona ili s odgovarajućim stručnim nazivom prvostupnik (*baccalaureus*) uz naznaku struke ili prvostupnik (*baccalaureus*) inženjer, uz naznaku struke.

(4) Visoka učilišta na kojima je stečen stručni naziv završetkom stručnoga dodiplomskog studija u trajanju kraćem od tri godine mogu predložiti odgovarajući stručni naziv Rektorskom zboru i Zboru veleučilišta radi utvrđivanja prijedloga popisa odgovarajućih stručnih naziva i njihovih kratica.

(5) Stručni naziv stečen završetkom:

- stručnoga dodiplomskog studija, u trajanju od tri godine čijim završetkom se stječe viša stručna sprema (VŠS), ujednačen je sa stručnim nazivom prvostupnik (*baccalaureus*), uz naznaku struke ili stručni prvostupnik (*baccalaureus*) inženjer, uz naznaku struke, u skladu s člankom 9. ovoga Zakona
- stručnoga dodiplomskog studija, u trajanju od najmanje četiri godine čijim završetkom se stječe visoka stručna sprema (VSS), ujednačen je sa stručnim nazivom magistar uz naznaku struke, u skladu s člankom 10. ovoga Zakona, a osobe koje su stekle takve stručne nazive zadržavaju prava koja proizlaze iz stečene visoke stručne spreme
- poslijediplomskoga stručnog studija koji se izvodi na sveučilištu ujednačen je s akademskim nazivom specijalist uz naznaku struke, u skladu s člankom 6. ovoga Zakona.

(6) Akademski stupanj doktora znanosti stečen završetkom sveučilišnoga poslijediplomskoga znanstvenog studija, akademski stupanj doktora umjetnosti stečen završetkom poslijediplomskoga umjetničkog studija te akademski stupanj doktora znanosti stečen obranom disertacije izvan doktorskog studija, ujednačeni su s akademskim stupnjem doktora znanosti, odnosno doktora umjetnosti iz članka 5. ovoga Zakona.

Zatečeni akademski stupanj i stručni naziv magistra

Članak 16.

(1) Osobe koje su završile sveučilišni poslijediplomski znanstveni studij kojim se stječe akademski stupanj magistra znanosti te osobe koje su završile sveučilišni poslijediplomski umjetnički studij kojim se stječe akademski stupanj magistra umjetnosti, prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 119/22.), zadržavaju akademski stupanj magistra znanosti (mr. sc.), odnosno magistra umjetnosti (mr. art.).

(2) Osobe koje su završile poslijediplomski stručni ili umjetnički studij na veleučilištu ili visokoj školi prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 119/22.) zadržavaju stečeni stručni naziv magistar, odnosno magistra (mr.).

*Donošenje popisa akademskih i stručnih naziva
i akademskih stupnjeva*

Članak 17.

Agencija će popise iz članka 7. stavka 1. i članka 11. stavka 1. ovoga Zakona objaviti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

*Zatečeni stručni naziv ili akademski stupanj
za vojna i vjerska visoka učilišta*

Članak 18.

Za osobe koje su do 8. listopada 1991. stekle diplome ili druge isprave na visokim vojnim ili vjerskim učilištima na području bivše SFRJ, za koje se ne može utvrditi odgovarajući stručni naziv ili akademski stupanj, ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje utvrdit će stručni naziv ili akademski stupanj na temelju prethodno pribavljenog mišljenja Ministarstva obrane, odnosno Komisije za odnose s vjerskim zajednicama Vlade Republike Hrvatske.

Donošenje općeg akta visokog učilišta

Članak 19.

Visoko učilište, odnosno pravni sljednik visokog učilišta koje je izvodilo studij će opći akt iz članka 12. stavka 2. ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Prestanak važenja ranije važećih propisa

Članak 20.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju („Narodne novine“, br. 107/07. i 118/12.).

Stupanje na snagu

Članak 21.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Akademski i stručni nazivi i akademski stupanj te njihovo stjecanje i korištenje u Republici Hrvatskoj propisani su Zakonom o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju („Narodne novine“, broj 107/07.), koji je stupio na snagu 27. listopada 2007. i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju („Narodne novine“, broj 118/12.), koji je na snazi od 3. studenoga 2012.

Analizom europskih praksi u dodjeljivanju naziva koji se stječu završetkom studija na visokim učilištima, kao i analizom usporedbe nacionalnih kvalifikacijskih okvira u državama članicama Europske unije s hrvatskim kvalifikacijskim okvirom (<https://europa.eu/europass/en/compare-qualifications>), utvrđena su određena odstupanja u Republici Hrvatskoj, primarno na razini diplomskih stručnih studija završetkom kojih se stjecao stručni naziv stručni specijalist. Navedena odstupanja predstavljala su otežavajuću okolnost u slučajevima vrednovanja i priznavanja hrvatskih kvalifikacija u drugim državama članicama Europske unije, koje se najčešće provodi u svrhu ostvarivanja mobilnosti, nastavka studija i zapošljavanja.

U skladu s Planom zakonodavnih aktivnosti za 2022. godinu, kao i mjerama predviđenima u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. - 2026. (C3.1. R2 Modernizacija visokog obrazovanja), donesen je novi zakon u području visokog obrazovanja – Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 119/22., u daljnjem tekstu: ZVOZD), koji je stupio na snagu 22. listopada 2022. koji, među ostalim, donosi izmjene u nazivima studija i akademskih i stručnih naziva i akademskog stupnja koji se stječu završetkom tih studija. Zbog usklađivanja odredbi o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju sa ZVOZD-om, potrebno je donijeti novi zakon o akademskom i stručnom nazivu i akademskom stupnju.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Konačnim prijedlogom zakona osigurat će se ostvarivanje sljedećih ciljeva:

- unaprjeđenje i daljnji razvoj hrvatskog sustava visokog obrazovanja i znanosti u skladu sa strateškim odrednicama usvojenim na nacionalnoj i europskoj razini
- usklađivanje zakona s novim normativnim okvirom u području visokog obrazovanja, kao i s praksama u dodjeljivanju stručnih i akademskih naziva na području Europske unije, a s ciljem unaprjeđenja mobilnosti i povećanja prepoznatljivosti hrvatskih kvalifikacija na nacionalnom i europskom tržištu rada i u sustavu visokog obrazovanja
- usklađivanje naziva koji se stječu završetkom studijskih programa u Republici Hrvatskoj i drugim članicama Europske unije, čime će se osigurati bolja povezanost i komplementarnost hrvatskog sustava visokog obrazovanja i znanosti u Europskom prostoru visokog obrazovanja (European Higher Education Area (EHEA))

- ujednačavanje naziva koji se stječu završetkom studijskih programa na svim visokim učilištima
- uspostavljanje nadležnosti Agencije za znanost i visoko obrazovanje za donošenje popisa ujednačenih naziva koji se stječu završetkom studijskih programa.

Predloženi zakon bit će usklađen s novim normativnim okvirom u području visokog obrazovanja, primarno sa Zakonom o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti koji, među ostalim, regulira i stjecanje akademskih i stručnih naziva i akademskog stupnja.

Uklonit će se utvrđene nesukladnosti s europskim praksama u dodjeljivanju naziva, posebice u nazivima koji se stječu završetkom stručnih studija diplomske razine u Republici Hrvatskoj. Na taj način povećat će se prepoznatljivost hrvatskih kvalifikacija na nacionalnom i europskom tržištu rada i u sustavu visokog obrazovanja te olakšati mobilnost studenata i osoba s diplomom.

Usklađivanjem naziva koji se stječu završetkom studijskih programa u Republici Hrvatskoj i drugim članicama Europske unije ostvaruje se bolja povezanost i uključenost hrvatskog sustava visokog obrazovanja i znanosti u Europski prostor visokog obrazovanja (EHEA).

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Člankom 1. propisuje se predmet Zakona te se utvrđuje da se izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Člankom 2. propisuje se temeljna razlika između akademskih naziva i stručnih naziva te akademskog stupnja.

Člankom 3. propisuju se akademski nazivi koji se stječu završetkom sveučilišnoga prijediplomskog studija te način korištenja kratice.

Člankom 4. propisuje se koji se akademski nazivi stječu završetkom sveučilišnoga diplomskog i sveučilišnoga integriranoga prijediplomskog i diplomskog studija kao i način korištenja kratice.

Člankom 5. propisuje se da završetkom doktorskog studija student stječe akademski stupanj doktor znanosti ili doktor umjetnosti uz naznaku znanstvenog područja te se propisuje njegova kratica. Navedena kratica stavlja se ispred imena i prezimena osobe.

Člankom 6. propisuje se koji se akademski naziv stječe završetkom sveučilišnoga specijalističkog studija, kao i način korištenja kratice.

Člankom 7. propisuje se nadležnost i postupak za utvrđivanje popisa akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratice, a koji moraju biti usklađeni s akademskim nazivima i akademskim stupnjevima standarda kvalifikacija upisanih u Registar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira.

Člankom 8. propisuje se stručni naziv koji se stječe završetkom kratkoga stručnog studija, kao i način korištenja kratice.

Člankom 9. propisuje se stručni naziv koji se stječe završetkom stručnoga prijediplomskog studija, kao i način korištenja kratice.

Člankom 10. propisuje se stručni naziv koji se stječe završetkom stručnoga diplomskog studija, kao i način korištenja kratice.

Člankom 11. propisuje se nadležnost i postupak za utvrđivanje popisa stručnih naziva i njihovih kratica, a koji moraju biti usklađeni sa stručnim nazivima standarda kvalifikacija upisanih u Registar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira.

Člankom 12. propisuje se nadležnost i postupak u slučaju kada se studij akreditiran u Republici Hrvatskoj više ne izvodi ili nije iste vrste.

Člankom 13. propisuje se unos stečenih akademskih i stručnih naziva i akademskog stupnja u završne isprave o studiju i njihovo prevođenje.

Člankom 14. propisuje se visina novčane kazne i slučajevi u kojima će se fizička, odnosno pravna osoba prekršajno kazniti.

Članak 15. propisuje pravo osoba koje su završile sveučilišni ili stručni studij prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 119/22.). Nadalje se propisuje da je akademski stupanj doktora znanosti stečen završetkom sveučilišnoga poslijediplomskog znanstvenog studija te akademski stupanj doktora znanosti stečen obranom doktorske disertacije izvan dokorskog studija, ujednačen s akademskim stupnjem doktora znanosti ili doktora umjetnosti.

Članak 16. propisuje pravo osoba koje su završile sveučilišni poslijediplomski znanstveni studij za stjecanje magisterija znanosti ili sveučilišni poslijediplomski umjetnički studij za stjecanje magisterija umjetnosti, kao i pravo osoba koje su završile poslijediplomski stručni ili umjetnički studij na veleučilištu ili visokoj školi, prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 119/22.).

Člankom 17. propisuje se da će sukladno ovom Zakonu, u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona Agencija objaviti popis ujednačenih akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratica te popis ujednačenih stručnih naziva i njihovih kratica.

Člankom 18. propisuje se pravo osoba koje su do 8. listopada 1991. stekle diplome ili druge isprave na visokim vojnim ili vjerskim učilištima na području bivše SFRJ, za koje se ne može utvrditi odgovarajući akademski ili stručni naziv ili akademski stupanj.

Člankom 19. propisuje se rok za donošenje općeg akta visokog učilišta.

Člankom 20. propisuje se prestanak važenja Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju („Narodne novine“, br. 107/07. i 118/12.).

Člankom 21. propisuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOMOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na tekst Prijedloga zakona koji je prošao prvo čitanje u Hrvatskome saboru, predlagatelj je prihvatio prijedloge Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora koje se odnose na nomotehničku doradu izričaja u člancima 12. i 17. Predlagatelj je prihvatio prijedlog da se u članku 12. stavku 6. brišu riječi: „pred nadležnim upravnim sudom“ te da se u članku 17. spoje stavci 1. i 2. jer se radi o istom donosiocu i istom roku donošenja.

Nadalje, predlagatelj je prihvatio prijedlog Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora da se u članku 12. stavku 9. propiše da se i u slučaju da se studij više ne izvodi ili nije iste vrste, uvjerenje o ujednačavanju akademskog ili stručnog naziva te akademskog stupnja izdaje bez naknade.

Nastavno na raspravu o potrebi dodatnog mehanizma za ujednačavanje popisa akademskih i stručnih naziva i akademskih stupnjeva, predlagatelj je u člancima 7. i 11. ugradio odredbu o potrebi usklađivanja s akademskim i stručnim nazivima i akademskim stupnjevima iz standarda kvalifikacija upisanih u Registar Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira. Nadalje, predlagatelj je rok za donošenje popisa akademskih i stručnih naziva i akademskih stupnjeva iz članka 17. produžio s tri na šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona, kako bi se omogućilo da se što više standarda kvalifikacija upiše u Registar Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora da kratica akademskog stupnja umjesto znanstvenog područja sadržava znanstveno polje budući da je članak 5. usklađen s člankom 74. stavkom 5. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 119/22.) kojim je propisano da završetkom doktorskog studija student stječe akademski stupanj doktora znanosti uz naznaku znanstvenog područja (dr. sc. uz naznaku znanstvenog područja) i doktora umjetnosti (dr. art.).

Vezano uz članak 6. Konačnog prijedloga zakona kojim se propisuje stjecanje akademskog naziva završetkom sveučilišnoga specijalističkog studija, razmotrene su primjedbe Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora o specifičnosti specijalističkih studija i potreba ujednačavanja. Predlagatelj je ostao pri mišljenju da se završetkom sveučilišnoga specijalističkog studija koji se izvodi na poslijediplomskoj razini stječe akademski naziv specijalist uz naznaku struke (spec. uz naznaku struke), a završetkom sveučilišnoga specijalističkog studija iz područja medicine, veterine, stomatologije, farmacije, medicinske biokemije, psihologije i drugog područja za koje je posebnim zakonom propisano

specijalističko usavršavanje student stječe akademski naziv sveučilišni specijalist uz naznaku struke (univ. spec. uz naznaku struke), time izdvojivši kao zasebnu kategoriju struke za koje se veže i obvezno polaganje stručnih ispita. Potrebno je naglasiti da je članak 6. Konačnog prijedloga zakona usklađen s člankom 74. stavkom 4. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 119/22.).